

SUİTDER

SDÜ İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ DERGİSİ

Süleyman Demirel University Journal of Humanities and Social Sciences

Sayı/Issue	63-Haziran 2025 / 63-June 2025
Makale Bilgisi/ Article Info	Araştırma Makalesi / Research Article
Başvuru Tarihi/ Submitted Date:	23 Ağustos 2024 / 23 August 2024
Kabul Tarihi/ Accepted Date:	7 Ocak 2025 / 7 January 2025
Atıf/Citation:	Eyüboğlu, H., R. Midilli Sarı (2025). Yaşlı Kullanıcıların "Paylaşımlı Konut" Hakkındaki Görüşleri. Süleyman Demirel Üniversitesi İnsan Ve Toplum Bilimleri Dergisi (63). 185-204
DOI:	10.35237/suitder.1537117
Benzerlik / Similarity:	%2

Yaşlı Kullanıcıların "Paylaşımlı Konut" Hakkındaki Görüşleri

Elderly Users' Opinions on "Co-housing"

Hande EYÜBOĞLU*^{ID} - Reyhan MİDİLLİ SARI**^{ID}

Öz

Nüfusun hızla yaşlanması çağımızın belirleyici küresel eğilimlerinden biridir. Çok boyutlu bir süreç olan yaşlılık fiziksel, psikolojik, sosyal ve ekonomik değişimlerin görüldüğü bir dönemdir. Fiziksel hareketin kısıtlanması, yaşlı bireylerin yaşlılıkta aktif ve kaliteli bir yaşam geçirmesini doğrudan etkilemektedir. Fiziksel çevrenin ihtiyaçlara cevap vermesi ise sağlıklı yaşlanma üzerinde etkili olan bir diğer faktördür. Yerinde ve sağlıklı yaşlanma kavramları ele alındığında barınma ihtiyacına yönelik alternatiflerden birinin paylaşımlı konutlar olduğu düşünülebilir. Bu bağlamda, araştırma yaşlı bireylerin konutun ortak kullanımına ilişkin tutum ve beklentilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Fenomenolojik kurguya sahip olan çalışmada, derinlemesine görüşme tekniği kullanılmıştır. 65-74 yaş aralığında 20 birey, araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Verilen yanıtlar veri setlerine dönüştürülmüş; içerik analizleriyle kavramsallaştırılarak ana ve alt temalar belirlenmiştir. Çalışma sonucunda yaşlı bireylerin konut paylaşımı konusunda olumsuz bir tutuma sahip olmadıkları; sosyal etkileşim, destek ve topluluk duygusu açısından cazip buldukları görülmüştür. Öte yandan bireyler konutlarının paylaşımı noktasında kişisel alanlarının paylaşımında mahremiyet kaygısı yaşamaktadır. Çalışma, yaşlılıkta bireylerin sıklıkla sosyal yaşamdan uzak kalmaları ve maddi zorluklar yaşamaları göz önünde bulundurularak tasarlanmıştır. Bu nedenle, yaşlı bireylerin kendi yaşam çevrelerinden ayrılmadan yaşlanabilecekleri, ekonomik ve sosyal açıdan sürdürülebilir bir alternatif olan ortak yaşam konusunda kullanıcı fikirlerini yansıtan bu çalışmanın akademik, politik ve uygulama alanında yetki sahibi olan tüm aktörlere katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Paylaşımlı konut, Yaşlı yetişkin, Barınma Modeli, Yaşlılık.

Abstract

The rapid ageing of the population is one of the decisive global trends of our age. Restriction of physical movement directly affects the ability of elderly individuals to live an active and quality life in old

* Arş. Gör., Samsun Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, Samsun/TÜRKİYE, E-Posta: hande.eyuboglu@samsun.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0504-2886.

** Prof. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Trabzon/TÜRKİYE, E-Posta: rmidilli@ktu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9069-5656.

age. Considering the concepts of on-site and healthy ageing, it can be considered that shared housing is one of the alternatives for housing needs. In this context, the research aims to reveal the attitudes and expectations of elderly individuals regarding the shared use of housing. In this phenomenological research, in-depth interview technique was used. The sample of the research consisted of 20 individuals between the ages of 65-74. The data were conceptualised through content analysis and main and sub-themes were identified. As a result of the study, it was observed that elderly individuals did not have a negative attitude towards house sharing; they found it attractive in terms of social interaction, support and sense of community. Moreover, individuals experience privacy concerns. This study, which reflects the ideas of users about communal living, which is an economically and socially sustainable alternative where elderly individuals can age without leaving their own living environment, is thought to contribute to many disciplines.

Keywords: Co-housing, Elderly people, Housing Model, Ageing.

GİRİŞ

Dünya genelinde son yüzyılda yaşlı nüfus oranındaki artış dikkat çeken demografik bir olgudur. Nüfusun gün geçtikçe yaşlanması, çağımızın belirleyici küresel eğilimlerinden biridir. Günümüzde sağlık ve teknoloji alanında gelişmelerle insan ömrünün uzaması, doğurganlığın azalması ve yaşam standardının yükselmesi sonucunda dünya nüfusu yaşlanmaktadır (United Nations, 2023). Yaşlılık dönemi bireylerin 65 yaş ve sonrasında kapsayan bir evre olarak tanımlanmaktadır (World Health Organization, 1999). Yaşlılık dönemi biyolojik, fiziksel, sosyal, ekonomik, psikolojik ve kültürel birtakım değişikliklerin meydana geldiği çok boyutlu bir dönemi ifade etmektedir. Bu dönemde bireylerin kas kütlesinde azalma, yeti kayıpları, metabolizmanın yavaşlaması, çeşitli eklem rahatsızlıkları gibi fiziksel değişimler görülmektedir (Arpacı, 2005 ss. 62-64; Hazer, 2012 ss. 340-343; Kalınkara, 2017 s. 230). Diğer taraftan, bilişsel açıdan yaşı ilerlemesine bağlı olarak merkezî sinir sisteminde meydana gelen deformasyonlarla algılama, akıl yürütme vb. yeteneklerinde değişimler görülmektedir (Hazer, 2012 s. 341; Kalınkara, 2017 s. 230). Yaşamın bu ilerleyen evresinde ağırlıklı olarak aktif çalışma hayatının sona ermesi, bireylerin emeklilik hayatına geçişiyle ile gelir düzeyinin azalması, sağlık ve bakım harcamalarının artması ekonomik kayıplar meydana gelmektedir (Kurt vd., 2010 s. 34). Diğer taraftan, yaşlı bireylerin toplum içerisindeki rol ve katılımları değişmekte; sosyal yaşantıları bu durumdan etkilenmektedir. Ayrıca bireylerin iş yaşamlarını tamamlayarak emekli olması, yakın çevresindeki arkadaş kayıpları, aile dinamikleri ve duygu durumunda görülen değişimler birtakım psikolojik sorunları da beraberinde getirmektedir (Abduşoğlu, 2012 s. 85; İmamoğlu, 2015 s. 106; Kahya vd., 2009, s. 841; Oğlak, 2018, s. 223).

Yaşlılık döneminde bireylerin aktif ve kaliteli bir yaşam sürdürülebilmesinde yaşam çevresinin tasarımı önemli bir rol oynamaktadır. Yaşam çevresinin tasarımı yaşlı bireylerin bağımsız bir şekilde yaşantısını devam ettirmesini, sosyal benliğini desteklemesini, yaşam memnuniyeti ve kalitesini pozitif yönde etkilemektedir. Barınma ihtiyacının çözümünde standart bir alternatif sunmak, yaşam biçimi, sağlık durumu, ekonomik ve kültürel özellikler ve kişisel tercihler gibi bir dizi faktöre bağlı olması nedeniyle hem mümkün değil hem de doğru değildir. Bu noktada günümüzde yaşlı bireylere yönelik bağımsız yaşlı konutları, destekli yaşlı konutları (yaşlı köyleri, yaşlı yurtları vb.), kurumsal bakım merkezi (huzurevi, bakımevi vb.) başta olmak üzere çeşitli barınma modelleri mevcuttur (Salman, 2019 ss. 144-151; Zorlu ve Onur, 2019 s. 416). Bağımsız yaşlı konutları, bireylerin yaşlılık dönemlerini alışkın oldukları kendilerine ait evlerde geçirdikleri bir alternatiftir. Destekli yaşam konutları ise bireylerin bağımsız yaşamlarını teşvik edecek şekilde barınma ihtiyaçlarına ek olarak kişisel ve tıbbi bakım, temizlik ve sosyal aktiviteler gibi çeşitli destek hizmetlerinin sunulduğu bir alternatiftir. Kurumsal bakım merkezleri ise bireylerin daha çok gözetim ve bakım faaliyetlerine odaklanan, daha kalabalık ve yaşlıların kendi yaşam alanlarından uzak, çeşitli sağlık problemleri yaşayan bireylere yönelik sunulan bir alternatiftir.

Yaşlı bireylerin yaşamlarını alışkın oldukları yerde diğer bir ifadeyle, tanıdık bir çevrede, kendi evlerinde sürdürmesi bireylerin kendilerini huzurlu ve güvende hissetmelerini sağlayarak yaşam kalitelerini arttırmaktadır. Ancak günümüz konutları ve yaşam çevreleri, yaşlıların ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalmaktadır. Mevcut konutların, ihtiyaçları karşılamada yetersiz kalması, geleneksel konut anlayışına alternatif çözüm önerilerini beraberinde getirmektedir. Bunlardan biri ise paylaşımlı konutlardır. Danimarka'da başlayıp ardından diğer Avrupa ülkelerine yayılan, paylaşımlı konut modeli, dünya genelinde gün geçtikçe yaşlı bireyler tarafından da yüksek ilgi gören bir barınma modelidir (Baldwin vd., 2019, s. 359; Glass, 2020, ss. 3-4; Labit, 2015, ss. 32-33; Tummers ve Macgregor, 2019, ss. 63-64). Dünya geneline kıyasla ülkemizdeki kültürel alışkanlıklar, inanç ve değerler sistemine bağlı olarak paylaşımlı konutların yaygın olmadığı görülmektedir. Fakat yaşın artmasına bağlı olarak sağlık problemlerinin ötesinde yalnızlık duygusundan kaçınma, paylaşma isteği ve ekonomik zorlukları aşma gibi katkıları sebebiyle ülkemizde bu modele ilginin zamanla içerisinde artış göstereceği muhtemeldir. Bireylerin ekonomik açıdan başta kira geliri edinmek olmak üzere su, elektrik ve ısıtma gibi diğer maliyetlerin azalması konusunda modelin önemli bir avantaj sağlayacağı düşünülmektedir. Diğer taraftan, ülkemizde pek çok yaşlı birey çocuklarının iş ve eğitimlerinden dolayı farklı şehirlerde ya da birbirinden uzak yerlerde, tek başına ve sosyal hayattan daha izole bir şekilde yaşamaktadır. Bu nedenle, konut paylaşımı ülkemizde bireylerin yaşlılık döneminde sıklıkla yaşadığı yalnızlık duygusunu ve sosyal izolasyonu azaltmada etkili bir öge olabilecektir. Öte yandan, konut paylaşımı geleneksel yaşam biçimimizde var olan komşuluk ilişkileri ve topluluk duygusuyla da ile de bağdaşmaktadır. Ancak ülkemizde yaşlı bireyler için yaşadığı konutu, özellikle ailesinden olmayan, diğer bir ifadeyle tanımadığı biriyle paylaşma fikrinin uygun olup olmadığı ya da hangi seviyede kabul edilebilir olduğu merak konusudur. Bu nedenle araştırma, ülkemizdeki yaşlı bireylerin ortak yaşama ilişkin görüşlerine odaklanmaktadır.

Çalışma, paylaşımlı konuta ilişkin bir farkındalık oluşturarak bireylerin tutum ve beklentilerini ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Yaşlı bireylerin konutunu biriyle paylaşma fikrine nasıl baktıkları, bu durum hakkında ne düşündükleri, neyi avantaj ve problem olarak gördükleri çalışmanın ana araştırma sorularıdır. Araştırma, elde edilen veriler ışığında konut yerleşkelerine yönelik bireylerin düşünceleri üzerinden ön bir bilgi oluşturma, bu modelin ülkemize uyumlandırılarak nasıl adapte edebileceğine yönelik öneriler sunması ve ülkemizde daha önce benzeri türden bir çalışma yapılmamış olmasıyla önem arz etmekte ve özgün bir karakter sunmaktadır.

1. Paylaşımlı Konut

Paylaşımlı konut, 1970'lerde ortaya çıkan yenilikçi bir konut alternatifidir. Bireylerin kişisel yaşam alanlarının bulunduğu ve diğer alanları başka bireylerle birlikte kullandığı bu model, diğer bir ifadeyle özel yaşam alanlarının ortak olanaklarla birleştiği bir barınma tipidir. Küçük bir mahalle kompleksinin paylaşımından ev paylaşımına kadar farklı ölçeklerde uygulanabilen bu model çalışma kapsamında bireylerin bir başkasıyla aynı konutta yaşamını sürdürdüğü bir konut tipi açısından ele alınmıştır.

Paylaşımlı konut modeli, topluluk duygusunu güçlendirerek bireylerin sosyal açıdan destekleyici bir ortamda yaşamını sürdürmesine imkân tanımaktadır. Bu model öğrenciler, yetişkinler ve yaşlı bireyler gibi pek çok farklı kullanıcı grubun bir arada yaşamasına olanak sunarken nesiller arası konut olarak adlandırılan konut çözümlerinin de bir parçasıdır (Garland, 2018, ss. 5-7). Bu çalışmada, paylaşımlı konut, yaşlı bireyler üzerinden ele alınmıştır. Yaşlı bireyler farklı bireylerle ile bir araya gelmekte ve kendi evlerini paylaşarak ortak bir yaşam alanı oluşturmaktadır. Bireyler evlerinde kullanmadığı (boş) bir odayla mutfak, salon ve banyo gibi ortak kullanım alanlarını anlaşılmaya varılan bir düzeyde, yardım karşılığında ücretsiz ya da düşük bir ücret karşılığında bir kişiyle paylaşmaktadır (Glass, 2020 ss. 6-8; Labit ve Dubost, 2016 ss. 46-48; Vestbro, 2000 ss. 171-172). Söz konusu yardım her iki tarafın da gereksinim ve beklentilerine göre çeşitlenmektedir. Bu işler (yemek pişirme, temizlik, çamaşır yıkama, bulaşık yıkama vb.), bahçe

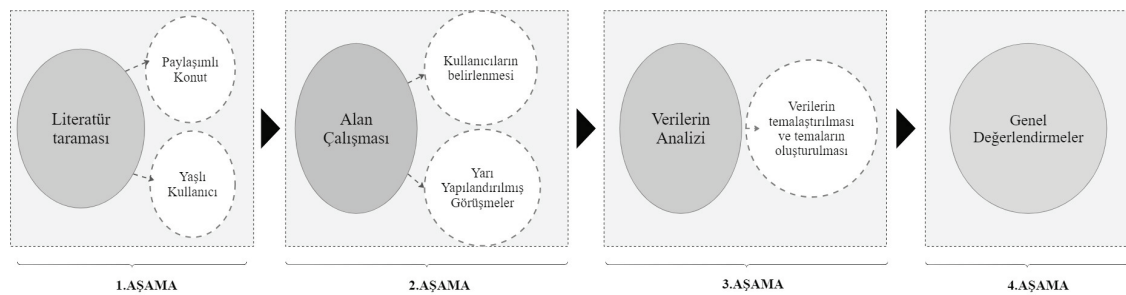
işleri, market alışverişi, sosyal destek sağlama (arkadaşlık, sohbet etme vb.), tamirat ve küçük onarım, ev dışında refakatçilik (sağlık kontrolüne katılım, kültürel ve sanatsal aktivitelere katılım), ulaşım ve teknoloji yardımı gibi birbirinden farklı pek çok görevi kapsamaktadır (Labit ve Dubost, 2016 ss. 46-48; Ward vd., 2005, s. 96) Diğer bir ifadeyle, paylaşımlı konut karşılıklı fayda sağlamayı esas alan ortak bir ilişki sistemini esas almaktadır. Ev arayan kişi barınma ihtiyacını karşılamakta olup oda karşılığında ev sahibinin günlük yaşantısındaki aktivitelerini destek olmaktadır (Altus ve Mathews, 2000, s. 140). Bu yönüyle model, bir taraftan yaşlı bireylerin yerinde yaşlanmalarını desteklerken öte yandan diğer bir bireyin barınma ihtiyacını karşılayan yenilikçi bir yaklaşımdır. Paylaşımlı konut modelinde yaşlı bireyler evini genç öğrencilerle paylaşabileceği gibi benzer yaş grubundan başka bir yetişkinle ya da ortak ilgi ve hedeflere sahip farklı bir bireyle de paylaşabilmektedir.

Maddi ve manevi ihtiyaçları karşılamada ön plana çıkan paylaşımlı konutların pek çok avantajı bulunmaktadır. Bu model, bireyler arasında güçlü sosyal bağlar kurmayı ve dayanışmayı, bilgi ve deneyim paylaşımını teşvik etmektedir. Paylaşımlı konutta ortak yaşam alanlarının paylaşılması, bireyler arası daha güçlü bir topluluk ve sorumluluk hissi oluşturmayı amaçlamaktadır. Ayrıca, gün içerisinde bazı günlük aktivitelerde yardıma ihtiyaç duyan yaşlı bireylerin destek olarak eylemlerini daha kolay ve rahat bir şekilde gerçekleştirmelerine olanak tanımaktadır (Krokfors, 2012, ss. 310-312). Öte yandan bu model, özellikle yalnızlıkla karşı karşıya kalan yaşlı bireylerin sosyal izolasyonlarını azaltarak bireyler arası duygusal ve pratik bir destek sağlamaktadır (Labit ve Dubost, 2016 s. 51). Konutun paylaşımlı kullanımı, yaşlı bireylerin sağlık ve bakım hizmetlerine daha kolay bir şekilde erişim sağlamalarına yardımcı olmaktadır. Bireyler arası dayanışma yaşlı bireylerin özellikle sağlık sorunlarıyla başa çıkmalarını kolaylaştırmaktadır. Destekleyici bir ortam sunan paylaşımlı konut modeli, özellikle yaşlı bireylerin acil durumlarda sorunlara çözüm üretebilmede güvenilir ortam oluşturmaktadır (Carrere vd., 2020, s. 2). Yapılmış çalışmalar bu anlamda paylaşımlı konutların yaşlı bireylerin fiziksel ve zihinsel sağlıklarına fayda sağladığını ve tek başına yaşayan yaşlı bireylerle karşılaştırıldığında yalnızlık duygusunu azalttığını göstermektedir (Cramm ve Nieboer, 2015 ss. 145-150; Norstrand ve Glicksman, 2015 ss. 90-95). Karşılıklı destek ve arkadaşlık ilişkisi sunan paylaşımlı konutlar yaşlı bireyleri aktif tutarak barınma, fiziksel ve zihinsel sağlığı iyileştirmektedir (Quinio ve Burgess, 2018, ss. 4-8). Diğer taraftan, bu model ekonomik açıdan her iki tarafa da katkı sağlamaktadır. Bireylerin kaynakları ortak kullanması ve çeşitli maliyetleri paylaşmaları daha ekonomik ve sürdürülebilir yaşam sürdürebilmelerine, başka bir ifadeyle kişi başına düşen maliyeti azaltmaya olanak tanımaktadır (Fox, 2010 s. 24; Gonzales vd., 2020, s. 180, Jakobsen ve Larsen, 2019, ss. 415-418; Larsen, 2019, s. 1350). Söz konusu tüm faktörler, yaşlı bireylerin aktif ve kaliteli bir yaşlılık dönemi geçirmelerini olumlu yönde etkilemektedir.

2. Materyal ve Metot

Yaşlılık döneminde barınma alternatiflerinden biri olan paylaşımlı konuta ilişkin Türk yaşlı bireylerin tutum ve beklentilerini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışma, beş temel aşamada kurgulanmıştır (Şekil 1).

Şekil 1. Araştırma tasarımı

Çalışmanın ilk adımında paylaşımlı konuta ilişkin bir literatür taraması gerçekleştirilmiştir. İkinci adım ise yöntemin belirlenmesine ilişkin olup çalışma, nitel araştırma desenlerinden fenomenolojik bir yaklaşımla kurgulanmıştır. Fenomenolojik yaklaşım bir grubun bir olgu ya da kavram hakkında tutum ve beklentileri, derinlemesine ve ayrıntılı bir şekilde elde etmeye yönelik bir araştırma desendir (Gürbüz ve Şahin, 2014 s. 184). Üçüncü adımda alan çalışması kapsamında ilk olarak çalışmanın örneklem grubu belirlenmiştir. Örneklem grubunu yaşlılık döneminin ilk evresinde olan, bu dönemi diğer yaşlılık dönemlerine kıyasla daha aktif bir şekilde geçirebilen ve geleceğe yönelik plan yapabilme potansiyeli daha yüksek olan 65-74 yaş aralığındaki yaşlı bireyler oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde zihinsel açıdan herhangi bir sağlık problemi olmayan, kendi evinde yaşamını devam ettiren, günlük faaliyetlerini yardım almadan sürdürebilen, iletişim becerisi yüksek ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan kadın ve erkek yaşlılar olmasına dikkat edilmiştir; toplam 20 yaşlı birey çalışmanın katılımcı grubunu oluşturmuştur.

Çalışmada katılımcı grubuna veri toplama tekniklerinden biri olan kartopu tekniğiyle ulaşılmıştır. Kartopu tekniği, görüşme sorularını yanıtlayabilecek yeterliliğe sahip olduğu düşünülen bir katılımcı üzerinden diğer katılımcılara ulaşılan bir veri toplama tekniğidir (Uslu ve Demir, 2023, s. 290). Derinlemesine görüşme tekniğinin kullanıldığı alan çalışması kapsamında nitel veri toplama araçlarından birisi olan yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde sorular araştırmacı tarafından önceden hazırlanır ve görüşme sırasında akışa göre araştırmacı, katılımcının cevabını detaylandırmak için alt sorular ekleyebilir. Bunun yanı sıra katılımcı bir soruya verdiği cevapla başka bir soruyu yanıtlamış ise araştırmacı bu soruları karşı tarafa yöneltmez (Türnüklü, 2000, ss. 546-547). Yaklaşık 45 dakika süren görüşmeler katılımcılarla yüz yüze gerçekleştirilmiş; kendilerinin onayı dâhilinde verdikleri yanıtlar ses kaydına alınmıştır. Görüşme soruları kullanıcı profili ve paylaşımlı konuta ilişkin değerlendirmeler olmak üzere iki grup altında toplanmıştır. Kullanıcı profili başlığı altında yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, ekonomik durum, meslek, evde kiminle birlikte yaşadığı ve komşuluk grubu içinde tanıdığı kişilerin varlığına yönelik sorular yer almaktadır. Paylaşımlı konuta ilişkin tutum ve beklentiler ise yedi (7) adet açık uçlu soruya verilen yanıtlarla belirlenmeye çalışılmıştır:

1. Paylaşımlı konut kavramını daha önce duydunuz mu? Tanımlayabilir misiniz?
2. Sizce kimler bir ev arkadaşıyla yaşayabilir?
3. Biriyle bir ev paylaşmanın sağlayacağı avantaj ve dezavantajlar neler olabilir?
4. Günlük yaşamınızı tek başınıza devam ettirebiliyor musunuz ve günlük işlerinizi yaparken ne gibi zorluklar yaşıyorsunuz?
5. Evinizi bir ev arkadaşıyla paylaşmak hakkında ne düşünürsünüz?
 - Evinizi bir başkasıyla paylaşmak ister misiniz?
 - Hangi durumda bir başkasıyla birlikte yaşamayı düşünürsünüz?
6. Evinizi paylaşmak isterseniz ya da paylaşmak durumunda kalırsanız kimlerle paylaşmak istersiniz?
7. Evinizdeki hangi mekânları ev arkadaşınızla paylaşmak istersiniz/istemezsiniz?

Çalışmanın dördüncü adımı ise veri analizine yöneliktir. Çalışmadan elde edilen verilerin analizinde verinin kavramsallaştırılması ve temaların ortaya çıkarılmasına yönelik içerik analizi gerçekleştirilmiştir. İçerik analizi; belirli bir araştırma konusuna yönelik genel eğilimleri tanımlamayı amaçlayan sistematik bir incelemedir. Diğer bir ifadeyle içerik analizi, yazılı veya sözlü materyallerin içerisindeki temaların veya kalıpların ortaya çıkarıldığı bir analiz türüdür (Çalık ve Sözbilir, 2014 s. 34). Çalışma kapsamında içerik analizinde toplanan veriler kodlanarak temalar ve alt kavramlar oluşturulmuştur. Sorulara verilen yanıtlar bilgisayar ortamına aktararak veri setleri oluşturulmuş; birbiri ile benzerlik gösteren, anlamlı ve mantıklı bir biçimde bir bütün oluşturan

Yaşlı Kullanıcıların “Paylaşımlı Konut” Hakkındaki Görüşleri

yanıtlar aynı tema altında toplanmıştır. Bu aşama, veri kaybını engellemek ve daha nesnel sonuçlara ulaşabilmek amacıyla araştırmacıların birbirlerinden bağımsız olarak ayrı ayrı temalar oluşturdukları bir aşamadır. Temalar belirlendikten sonra her bir katılımcının gruplaması ortak değerlendirmeye tabi tutularak gözden geçirilmiş; çalışmanın nihai temalarına ulaşılmıştır. Katılımcıların açık uçlu sorulara verdikleri yanıtların analizinde birden çok odaklanılan kavram göz önünde bulundurularak herhangi bir veri kaybı olmaması adına yanıtlar “n” vurgu sayısı üzerinden değerlendirilmiştir. Metin içerisinde temalar açıklanırken katılımcı görüşlerine doğrudan alıntı biçiminde örnekler verilmiş; gizlilik ve etik açısından katılımcıların kimlikleri gizli tutularak K harfiyle kodlanmıştır. Ardından veriler, araştırma sorusu doğrultusunda yorumlanmıştır. Son adımda ise alan çalışmasından elde edilen veriler ve literatürde yer alan bilgiler ışığında çalışmanın bulguları değerlendirilmiştir.

3. Bulgular

Katılımcıların yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, meslek, çalışma durumu ve ekonomik durumlarına ait bilgiler Tablo 1’de verilmiştir. Cinsiyet bakımından dengeli bir dağılım görülmektedir (kadın:11; erkek: 9). Evli kullanıcıların çalışmaya katılmaya daha istekli olmaları nedeniyle medeni durum açısından evli olanlar ağırlıktadır (evli:18; dul:2). Eğitim durumu kategorisi değerlendirildiğinde ilkokul mezunu olanlar daha fazladır (n:11); bu durumu sırasıyla ortaöğretim (n:7), yükseköğretim (n:5) ve lisansüstü (n:2) mezunları takip etmektedir. Meslek grupları incelendiğinde ise ev hanımları (n:5), esnaf (n:3) ve öğretmenlerin (n:3) daha fazla olmasının yanı sıra terzi, mühendis ve yönetmenlik gibi mesleklere sahip olanlar olduğu da görülmektedir. Çalışmaya katılan 20 katılımcının büyük çoğunluğunun mevcut durumda aktif çalışma hayatında yer almadığı (n:16); gelir düzeylerinin ise çoğunlukta 10 000 TL ve üzerinde olduğu görülmektedir (Çalışmanın yapıldığı dönemde en düşük emekli maaşı 7 597 liradır) (Sosyal Güvenlik Kurumu, 2023).

Tablo 1. Görüşmeye katılan yaşlı bireylerin kullanıcı profilleri

Kullanıcı profili		n	Kullanıcı profili		n
Cinsiyet	Kadın	11	Meslek	Akademisyen	1
	Erkek	9		Bankacı	2
Medeni durum	Evli	18		Esnaf	3
	Dul	2		Ev hanımı	5
Eğitim durumu	İlkokul	6		İşçi	2
	Lise	7		Mühendis	2
	Üniversite	5		Öğretmen	3
	Lisansüstü	2		Terzi	1
Ekonomik durumu	0-5.000	4		Yönetmen	1
	5.000-10.000	5	Çalışma durumu	Çalışmıyor	16
	10.000 ve üzeri	11		Çalışıyor	4

Katılımcıların mevcut durumda yaşamlarını sürdürdükleri konutlarında, yalnız yaşama durumları incelendiğinde sadece üçünün yalnız; diğerlerinin eşleriyle birlikte yaşadıkları tespit edilmiştir. Komşuluk grubu içerisinde ağırlıklı olarak yakın arkadaşları (n:7), akrabaları (n: 6) ve çocuklarıyla (n:5) görüşen yaşlı bireylerin büyük bir çoğunluğu, konut yakın çevresinde tanıdıkları kişilerle temaslarının çoğunlukla her gün (n: 7) ve haftada birkaç kez (n:7) olmak üzere aktif düzeyde olduğu görülmektedir (Tablo 2).

Tablo 2. Katılımcıların ev ve yakın çevresine ilişkin değerlendirmeleri

Kullanıcı Profili		n	Kullanıcı Profili		n
Yalnız yaşama durumu	Birisiyle	17	Evde birlikte yaşadığı kişiler	Yalnız	3
	Yalnız	3		Eş	17
Komşuluk grubu içinde tanıdıkların varlığı	Arkadaşlar	7	Görüşme sıklığı	Her gün	7
	Akrabalar	6		Haftada birkaç kez	7
	Çocukları	5		Haftada bir kez	5
	Kardeşler	4		Ayda birkaç kez	1

Katılımcıları görüşmeye hazırlamak ve farkındalıklarını ölçmek amacıyla ilk olarak paylaşımlı konut kavramını daha önce duyup duymadıkları sorulmuştur. Ardından duyan yaşlı bireylerin bu kavramı tanımlamaları istenmiştir. 18 katılımcı “paylaşımlı konut” kavramını bir yönüyle daha önce duyduklarını dile getirmiştir. Yaşlı bireylerin paylaşımlı konut tanımları değerlendirildiğinde sosyal, ekonomik ve zaman boyutuna ilişkin tanımların ön planda olduğu; bunlar arasında en fazla sosyal boyuta (n:16) değinildiği; paylaşım ve ortak yaşam anlatımlarının alt kavramlar olarak öne çıktığı görülmektedir (Tablo 3). Katılımcılar “Biriyle aynı mekânı paylaşmaktır. Onunla birlikte yaşamak (K1)”, “...ortak biriyle yaşanılacak ev, her şeyin bütün kullanım alanlarının paylaşıldığı ev, anahtarına kadar (K2)”, “Evine birini almak, ihtiyaç durumunda birlikte yaşamak (K11)”, “...ortak yaşadığım ev, beraber yaşadığım ev (K13)” şeklinde tanımlarla sosyal ilişkilere vurgu yapmıştır. Bunun yanı sıra maddi açıdan kolaylık sağlamaya referans veren K7 “...geçim zorluklarının çıkardığı iyi bir fikir” diyerek ekonomik boyuta; “...yanına kısa süreliğine birini almak ” şeklinde geçiciliğine değinen K11 ise zaman boyutuna dikkat çekmiştir.

Tablo 3. Paylaşımlı konut kavramını duyma durumu ve değinilen temalar

Duyma durumu	n	Temalar	n	Alt kavramlar	n
Duyanlar	18	Sosyal boyut	16	Ortak yaşam Paylaşım	10 6
		Ekonomik boyut	1	Maddi kolaylık	1
		Zaman boyutu	1	Geçicilik	1
Duymayanlar	2				

Paylaşımlı konutun çağrıştırdığı ilk üç kavramı belirlemeye yönelik olarak verilen cevaplar analiz edildiğinde toplam 4 tema ve 23 alt kavram belirlenmiştir (Tablo 4). Sosyal ilişki boyutuna ilişkin değerlendirmelerin daha fazla olduğu (n:40), bunu sırasıyla toplumsal katılım (n:8), psikolojik (n:6) ve zaman boyutlarının (n:1) takip ettiği görülmektedir. Evi ortak kullanma (n: 9), biriyle birlikte yaşama (n:8) ve arkadaşlık etme (n:7) alt kavramları sosyal boyut içerisinde en fazla değinilenlerdir. Katılımcılar “Bir evi birlikte kullandığım yaşam alanı (K11)”, “Arkadaş, muhabbet, sohbet, birbiri ile konuşmak (K16)” şeklinde ifadeler ile sosyal ilişki boyutuna; “Birbirine destek olma (K1)”, “Yardımlaşma ve dayanışma içerisinde yaşama (K3)” şeklinde ifade ettikleri toplumsal katılım boyutuna; “Biriyle huzur içerisinde yaşamak (K14)”, “İnsanların aynı evde mutlu şekilde hayatını sürdürmesi (K20)” cümlelerindeki mutluluk, sevgi, huzur gibi duygu ya da ruh halini açıklayan psikolojik boyuta ve “Kısa süreliğine evi paylaşmak (K11)” şeklinde belirli bir süreliğine bir araya gelmeye referans veren zaman boyutuna dikkat çekmişlerdir (Tablo 4).

Yaşlı Kullanıcıların “Paylaşımlı Konut” Hakkındaki Görüşleri

Tablo 4. Katılımcıların paylaşımlı konuta ilişkin akıllarına gelen kavramlar

Tema	n	Alt Kavramlar	n	Tema	n	Alt kavramlar	n
Sosyal ilişki boyutu	40	Ortak kullanım	9	Toplumsal katılım boyutu	8	Destek olma	2
		Birliktelik	8			Yardım	2
		Arkadaşlık	7			Dayanışma	1
		Paylaşım	3			Refakat	1
		Sosyalleşme	3			Fedakârlık	1
		Beraberlik	2			Bölüşme	1
		Yoldaşlık	2	Psikolojik boyut	6	Mutluluk ve sevgi	5
		Yan yana olma	2			Huzur	3
		Kader birliği	1			Kargaşa	1
		İş birliği	1			Köşeye sıkışmışlık	1
		Ses olma	1				
		Yalnızlıktan kurtulma	1	Zaman boyutu	1	Kısa süreli ve geçici	1

Biriyle/bir ev arkadaşıyla birlikte yaşamının kimler için uygun olabileceği sorusuna en fazla “öğrenciler” (n:9) yanıtı verilmiştir. Bununla birlikte verilen yanıtlar irdelendiğinde, katılımcılar üniversite okuyan, ekonomik durumu iyi olmayan veya eğitim yılı içerisinde belirli bir süre kalacak öğrencilerin ev paylaşımı yapabileceklerini düşünmektedir. Katılımcılar *“Bu devirde ev idare etmek kolay değil, öğrenciler geçinmekte sıkıntı çekebilir her şey çok pahalı (K3)”* şeklinde öğrencilerin ev arkadaşıyla birlikte yaşayabileceklerine vurgu yapmıştır. Bunun yanı sıra çalışmaya katılan yaşlı bireyler, diğer bir kullanıcı grubu olarak yalnız yaşamakta zorlanan, tek başına yaşayan ve işlerini gerçekleştirmekte zorluk çeken, eşleri vefat etmiş yaşlıların bir başkasıyla ev paylaşımı yapabileceğini düşünmektedir (Tablo 5). *“Geçim sıkıntısı diye bir gerçek var (K6)”, “...okulu bitirene kadar paylaşabilirler karşılıklı destek olur (K18)”, “...yalnızlık çekilir şey değil (K10)”* şeklindeki ifadeler, bu durumu desteklemektedir.

Tablo 5. Biriyle/bir ev arkadaşı ile birlikte yaşamının uygun olduğu kullanıcı grupları

Kullanıcı grupları	n		n		n
Öğrenciler	9	Bekarlar	2	Düşkünler	1
Yaşlılar	6	Hastalar	2	İşçiler	1
Yalnızlar	4	Muhtaçlar	1	Engelliler	1

Bir başkasıyla yaşamının avantajlarının irdelendiği soruda verilen yanıtlar analiz edildiğinde ekonomik boyut temasına (n:15) yönelik anlatımlar daha fazladır. Bu temayı sırasıyla sosyal (n:9), psikolojik (n:6) ve sağlık (n:3) boyutu takip etmektedir (Tablo 6). Katılımcılar; *“Masrafları paylaşmak bence iyi bir yön (K1)”, “Ekonomik açıdan yardımlaşmış oluruz (K20)”* şeklinde fikir belirterek ekonomik boyut altında özellikle evin masraflarının paylaşılması ve maliyetlerin bölüşülmesi gibi alt kavramlara dikkat çekmişlerdir. Sosyal boyut teması altında sohbet edecek veya iletişim kuracak birinin olması ve arkadaşlık ilişkileri ön plana çıkmaktadır. Yaşlı bireyler, bu konuda; *“...ortak paylaşımlar yaparsın sohbet edersin (K15)”, “...konuşacak biri olur biraz sosyalleşmiş olurum (K17)”* türünde fikirler paylaşmışlardır. *“Birbirimize yoldaş oluruz eşlik ederiz (K5)”, “Yalnız olmazsınız yanınızda biri olur hayatını paylaşabileceğiniz (K4)”* şeklinde ifade edilen görüşler ise psikolojik boyuta dikkat çekmekte; duygusal açıdan destek olmak, yoldaşlık etmek ve yalnız kalmamaya vurgu yapılmaktadır. En az değinilen boyut olmakla birlikte; *“...iş bölümü olur evde bu yaşta hızlı hareket edemiyorum (K20)”, “...eğilip kalkamıyorum dizlerim yüzünden evi temizlerken ev düzeni anlamında*

sorumluluğu paylaşmak (K18)) şeklinde ifadelerle sağlık teması altında ev içerisindeki günlük aktiviteleri bölüşerek fiziksel açıdan iş yükünü azaltmaya yönelik düşünceler dikkat çekmektedir.

Tablo 6. Katılımcılara göre bir başkasıyla yaşamının avantajları

Tema	n	Alt kavramlar	n	Tema	n	Alt kavramlar	n
Ekonomik boyut	15	Masrafları paylaşmak	4	Sosyal boyut	9	Arkadaş edinmek	4
		Maliyetin bölüşülmesi	4			Sohbet etmek	2
		Maddi kolaylık sağlamak	3			Sosyal ilişkilerini güçlendirmek	2
		Ekonomik destek olmak	3			İletişim kurmak	1
		Giderleri birlikte ödemek	1				
Sağlık boyutu	3	İş bölümü yapmak	2	Psikolojik boyut	6	Yalnız kalmamak	2
		Ev işlerini bölüşmek	1			Duygusal destek sağlamak	2
						Yoldaşlık etmek	2
				Zaman boyutu	1	Kısa süreli ve geçici	1

Katılımcıların bir başkasıyla yaşamının dezavantajları hakkında fikirleri irdelendiğinde sırasıyla mahremiyet ve kişisel alan (n:8), iletişim (n:7), inanç (n:3), kültür (n:3), hijyen (n:2), psikolojik (n:1), güven (n:1) ve siyasi görüş (n:1) olmak üzere sekiz temaya ulaşılmıştır (Tablo 7). En öne çıkan tema; özel yaşamın kısıtlanması, ev düzenine müdahale, özgürlüğün kısıtlanması gibi mahremiyet ve kişisel alan boyutunu içeren temadır. Katılımcılar, evde başka bir kişinin yaşamının kendi hareketlerini ve eylemlerini kısıtlayacağını düşünmektedir. “...evde rahatça vakit geçirememek (K16)”, “...evin yerleşimine ve düzenine karışmaması önemli ve evi dağıtmasını istemem mesela (K11)”, “...kendi yaşamım sınırlanabilir özgür olamam (K1)” ifadeleriyle buna dikkat çekmişlerdir. Yaşlı bireyler için paylaşımlı konut özel yaşamlarına müdahale riski taşımakta ve özgürlük kısıtlayıcı güçlü bir algıya işaret etmektedir. İletişim boyutu da katılımcıların “farklı kişilikte biri olursa onunla iletişim kurmakta sorun yaşayabilirim (K19)” şeklinde ifade ettikleri anlaşılmamış, sağlıklı iletişim kuramama ve karakterlerin uyuşmaması alt temalarıyla en çok değinilen ikinci tema olmuştur. Katılımcılar “...dini görüş farklılıkları olabilir (K2)”, “...inanç açısından zor olabilir (K6)” ifadeleriyle inanç boyutuna dikkat çekmişlerdir. Bu durum, konut paylaşımında inanç farklılıklarının manevi çatışma oluşturma potansiyeli olduğunu göstermektedir. Katılımcılar; “Yaşam biçimlerinin farklı olması (K10)”, “...kültür anlamında farklı olmamız (K3)” şeklinde yanıtlar ile kültür boyutuna; “Temizlik bence sorun olabilir (K7)”, “...temizlik algısı kişiden kişiye göre değişebilir (K18)” ifadeleriyle hijyen boyutuna değinmişlerdir (Tablo 8). Bunun yanı sıra psikolojik açıdan zorluk yaşamaya referans veren K10 “...kafalarımız uyuşmazsa kendime dert edinirim stres olurum” diyerek psikolojik boyuta; “...yabancılaşma çekirim” ifadeleriyle K14 güven boyutuna; “Siyasi görüşe sahip olmamız benim için büyük bir olumsuzluk” vurgusu ile K15 siyasi görüş boyutuna dikkat çekmiştir.

Yaşlı Kullanıcıların “Paylaşımlı Konut” Hakkındaki Görüşleri

Tablo 7. Katılımcıların başka biriyle evini paylaşmanın dezavantajları

Tema	n	Alt Kavramlar	n	Tema	n	Alt Kavramlar	n
Mahremiyet ve kişisel alan boyutu	8	Özel yaşamın kısıtlanması	2	İnanç boyutu	3	Dini inançların farklılaşması	2
		Rahat vakit geçirememek	2			Dini hassasiyet	1
		Özgürlüğünün kısıtlanması	2	Kültür boyutu	3	Gelenek ve kültür farklılıkları	1
		Ev düzenine müdahale	2			Alışkanlıklar	1
İletişim boyutu	7	Anlaşamama	5	Hijyen boyutu	2	Temizlik anlayışı	2
		Sağlıklı iletişim kuramama	1	Psikolojik boyut	1	Stres duygusu	1
		Karakterlerin uyuşmaması	1	Güven boyutu	1	Yabancı olması	1
				Siyasi görüş boyutu	1	Görüş farklılığı	1

Katılımcıların evlerini bir ev arkadaşıyla paylaşma konusundaki fikirleri sorulduğunda olumlu görüşlerin daha fazla vurgulandığı (n:15); bu görüşler arasında iletişim (n:4), sosyal (n:3) ve psikolojik (n:3) boyutun öne çıktığı görülmektedir (Tablo 8). Katılımcılar, bununla ilgili olarak; fikirlerini “Doğru insan tercih edildiğinde neden olmasın. Yalnızım bana arkadaş gelmiş olur. Manevi huzur verir, kim yalnız kalmak ister ki (K2)”, “Beraber yaşamak ömrü uzatır insana iyi gelir kalabalık ve şenlik olur yalnız kalmazsın (K13)”, “...eğer iyi birbirimizle uyuşabilirsek isterim (K7)” şeklinde iletişim boyutuna vurgu yapmıştır. Katılımcılar için iyi anlaşabilmek ev paylaşımı durumunda kritik bir öneme sahiptir. Olumsuz görüş ifade eden katılımcılar (n:12) arasında ise en öne çıkan tema psikolojik boyut (n: 4) olmuş; bu tema altında endişe duyma, korku hissi ve rahatsız olma kavramlarına değinildiği görülmüştür. Katılımcılar, bu durumla ilgili fikirlerini; “başka biriyle evimi paylaşmak benim için biraz ürkütücü bir şey (K6), “istemem korkarım bence bu endişe verici bir durum (K9)”, “desteklemiyorum bence kargaşa ve karmaşıklık bu (K5)” şeklinde beyan etmişlerdir. Çalışmaya katılan yaşlı bireyler “kendimi güvende hissedemem (K16)” diyerek güven boyutuna (n:2); “empati eksikliği anlaşmazlıklara yol açabilir (K3)” şeklindeki ifadeleriyle iletişim boyutuna (n:2) ve “temizlik alışkanlarındaki farklılıklar problem olabilir (K4)” türünde ifadelerle hijyen boyutuna değinmişlerdir.

Tablo 8. Katılımcıların biriyle evini paylaşma hakkındaki olumlu ve olumsuz düşünceleri

Olumlu görüşler (15)				Olumsuz görüşler (12)			
Tema	n	Alt kavramlar	n	Tema	n	Alt kavramlar	n
İletişim boyutu	4	Birbiriyle anlaşabilme	1	Psikolojik boyut	4	Endişe duyma	1
		Birbirine uyum sağlayabilme	3			Korku hissi	2
						Rahatsızlık hissi	1
				Güven boyutu	2	Güvensizlik	2

Psikolojik boyut	3	Yalnız kalmamak Mutlu ve huzurlu olma hâli	1 2	İletişim boyutu Düzen boyutu	2 2	Uyumsuzluk Anlaşmazlık Ev düzeni farklılıkları	1 2
Sosyal boyut	3	Arkadaş edinmek	3				
Güven boyutu	2	Güvende olmak	2	Kültür boyutu	1	Kültür farklılıkları	1
Sağlık boyutu	1	Fiziksel yardım	1	Hijyen boyutu	1	Temizlik anlayışı	1
Kültür boyutu	1	Farklı kültürleri tanımak	1				
Ekonomik boyut	1	Masrafları paylaşmak	1				

Mevcut yaşadıkları evi bir başkasıyla paylaşma durumu konusunda tercihlerin irdelendiği soruya verilen yanıtlar analiz edildiğinde olumsuz yanıtların (n:12) olumlu yanıtlara (n:8) kıyasla daha fazla olduğu görülmüştür (Tablo 9). Katılımcılar, konutlarını paylaşmak istememeleriyle ilgili olarak yaşam alanları üzerinde sahip oldukları kontrolü kaybetme riski yaratabileceğini (n:4), sağlıklı iletişim kuramayabileceklerini (n:4), anlaşma sorunu yaşayabileceklerini (n:4), uyum sağlayamayabileceklerini (n:4) beyan etmişlerdir. Kadın katılımcılar ise bu noktada erkek katılımcılara kıyasla daha dışa dönük bir tavır sergilemiştir. Evlerini paylaşmak istemediklerini dile getiren katılımcılar; “*şu an elim ayağım tutuyor yaşam alanımı ve rahatımı bozmak istemiyorum (K3)*”, “*keyfim yerinde gerekirse tek kalırım ama sağlığım yerindeyken paylaşmam (K9)*”, “*bu yaştan sonra istemem (K20)*” şeklindeki ifadelerle fikirlerini beyan etmişlerdir.

Tablo 9. Katılımcıların evlerini paylaşmaya yönelik durumları

	n	Paylaşmama nedenleri	n
Evini paylaşmak istemeyenler	12	Özgürlüklerinin kısıtlanması Sağlıklı iletişim kuramama Anlaşamama sorunu Uyum sağlayamama	4 4 4 4
Evini paylaşmak isteyenler	8		

Bir başkasıyla hangi durumlarda birlikte yaşayabileceklerine yönelik soruya verilen yanıtlar irdelendiğinde 16 katılımcı evini çeşitli durumlar meydana geldiğinde paylaşabileceği 4 katılımcı ise evini hiçbir durumda paylaşma açık olmadığını beyan etmiştir. Yaşlı bireylerin evini hangi durumlarda paylaşma açtıklarına dair yanıtları incelendiğinde sırasıyla psikolojik (n:6), ekonomik (n:6) ve sağlık boyutlara (n:4) değinildiği tespit edilmiştir (Tablo 10). Yaşlı bireyler; “*...yalnız kalırsam bana arkadaş olması için biriyle evimi paylaşabilirim (K11)*”, “*Kendimi yalnız hissettiğimde (K19)*” şeklinde fikir belirterek psikolojik boyut teması altında özellikle yalnızlık korkusu alt kavramına; “*...ekonomik imkansızlıktan dolayı olabilir (K10)*” diyerek ekonomik boyut teması altında özellikle ekonomik mecburiyet alt temasına değinmişlerdir. “*Sağlığım bozulursa yanımda biri olsun isterim (K2)*”, “*...çok hasta olur ve çok yaşlanırsam (K9)*”, “*Sağlığım tek yaşamama el vermezse (K18)*” şeklindeki anlatımlar da fiziksel yetersizlik ve bakım ihtiyacı alt temalarıyla ilişkili görüşlerdir. Paylaşma açık olmadığını dile getiren katılımcılar ise paylaşmama sebeplerine ilişkin soruyu yanıtsız bırakmışlardır.

Tablo 10 Katılımcıların evlerini paylaşabilecekleri durumlara ilişkin düşünceleri							
Evini paylaşma düşünceleri (16)				Evini paylaşmama düşünceleri (4)			
Tema	n	Alt kavramlar	n	Tema	n	Alt kavramlar	n
Psikolojik boyut	6	Yalnızlık korkusu Tek kalmak	4 2	-	-	-	-
Ekonomik boyut	6	Ekonomik mecburiyet Maddi zorunluluk Geçim sıkıntısı	3 2 1				
Sağlık boyutu	4	Fiziksel yetersizlikler Bakım ihtiyacı	2 2				

Zorunluluk oluşması durumunda evlerini kiminle paylaşmak istedikleri sorulduğunda, katılımcılar en çok çocukları (n:6) ile; ikinci olarak bir tanıdığıyla (n:5) evlerini paylaşmak istediklerini dile getirmiştir. Diğer seçenekler arasında ise iyi anlaştıkları ve samimi oldukları bir arkadaşıyla (n:4), kültürel ve ekonomik açıdan benzer düzeyde olduğu biriyle (n:2), kardeşiyle (n:1), aynı yaşta olduğu bir başkasıyla yaştı (n:1) ve maddi açıdan yardıma ihtiyaç duyan biri muhtaç biriyle (n:1) evlerini paylaşabileceklerini beyan etmişlerdir.

Katılımcıların; “Evinizdeki hangi mekanları paylaşmak istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde yaşam alanı (n:16), mutfak (n:16), banyo (n:16) ve tuvaleti (n:16) paylaşabileceklerine yönelik görüşler daha fazladır (Tablo 11). Katılımcılar; “Yatak odam dışındaki her oda. Evi ortak kullanıyorsak her yeri paylaşmam gerekir sonuçta aynı çatı altında bir yaşam süreceğiz (K2)”, “Aynı evde yaşıyorsak her alan paylaşılmalı yalnızca yatak odama girmemesi şartıyla (K7)”, “Ortak tüm mekanları paylaşırım ama kendime uyuduğum odayı paylaşmam (K8)” ifadeleriyle ile yatak odası haricinde diğer mekânları paylaşabileceklerini beyan etmişlerdir. Katılımcıların; “evinizdeki hangi mekânları paylaşmak istemezsiniz?” sorusuna verdikleri yanıtlar irdelendiğinde yatak odasına (n:13) ilişkin ifadeler daha fazladır. Bu mekânı; banyo (n:6) ve çalışma odası (n:1) yanıtları takip etmektedir (Tablo 12). Katılımcılar, bu noktada yatak odalarını paylaşmama nedenlerini; “...benim özel alanım (K1)”, “Mahremiyet sebebiyle bu yüzden burayı paylaşmak beni rahatsız eder (K2)”, “Orası benim mahrem alanım (K6)”, “Özelim olan bir yeri paylaşmam (K11)”, “Kişisel alanım kimseyle aynı yatakta uyuyamam (K14)”, “...mahremiyet, temizlik ve özel alan duygusu (K19)” şeklinde ifadelerle özellikle mahremiyet kavramına vurgu yapan fikirler beyan etmişlerdir. Banyolarını paylaşmak istemeyen yaşlı bireyler de yatak odasına verdikleri benzer ifadelerle mahremiyet ve hijyen konularını öne çıkarmıştır. K7 ise çalışma odasını paylaşmama nedenini; “Kendime ait eşyaların bulunduğu kişiye özel diyebileceğimiz evrak, arşiv vb. ortamların karıştırılmasını istemem” ifadeleriyle beyan etmiştir.

Tablo 11 Katılımcıların mekân paylaşımı hakkındaki düşünceleri		
	Mekânlar	n
Paylaşılabilir Mekânlar	Yaşam alanı	16
	Mutfak	16
	Banyo	16
	Tuvalet	16
	Evin girişi	2
	Balkon	2
	Yatak odası	13
Paylaşılamayacak Mekânlar	Banyo	6
	Çalışma odası	1

TARTIŞMA VE SONUÇ

Paylaşımlı konut, bireylerin yaşam alanlarını başka biri ile paylaşmayı tercih ettiği bir konut modelini ifade etmektedir. Bu model, yerinde yaşlanma kavramını destekleyerek kurum bakımına önemli bir alternatif sunmakta; genel anlamda ev sahipleri için maliyetleri düşürmek, sosyal etkileşimi artırmak veya yaşamın getirdiği günlük sorumlulukları paylaşmak gibi sosyal ya da ekonomik birtakım nedenlerle bir araya gelme fikrini içermektedir. Bu çalışma, dünya genelinde oldukça yaygın olan paylaşımlı konut kullanımının, ülkemizdeki yaşlı bireyler tarafından bilinirliğine ve nasıl algılandığına yönelik görüşlerini içermekte olup söz konusu konut kullanım biçiminin ülkemize uyarlanabilirliğine ilişkin bir farkındalık oluşturmayı hedeflemektedir.

Yapılan çalışma göstermiştir ki yaşlı bireyler, paylaşımlı konutun ne anlama geldiğine dair bir fikre sahiptir. Paylaşımlı konutun özellikle sosyal boyutlarıyla zihinlerde karşılık bulduğu; ortak kullanım, birliktelik, arkadaşlık, paylaşım ve sosyalleşme kavramlarının paylaşımlı konutu açıklamakta öne çıkan kavramlar olduğu görülmüştür. Benzer şekilde literatürde yer alan Zhang, Setola ve Chen (2024), Ledent ve Salembier (2021), Arrigoita ve West (2021)'in çalışmalarında da sosyal ilişkilerin güçlenmesinin yaşlı bireylerin bu tür alternatifleri tercih etmelerinde etkili olduğu ifade edilmiştir. Paylaşımlı konutu toplumsal ve psikolojik kavramlarla da açıklayan yaşlı bireyler arasında özellikle kadınların neredeyse tamamının sosyal ilişki boyutuna vurgu yapması dikkat çekicidir. Bu durum, toplumsal cinsiyet rolleri açısından kadınların toplumsal yaşamda daha aktif olmak istedikleri, sosyal bağlantılar kurma, daha güçlü iletişim yeteneğine sahip olma ve iş birliği yapma eğiliminde oldukları şeklinde okunabilir. Bu sonuç Ledent ve Salembier (2021)'in yapmış olduğu çalışmada da ataerkil toplumsal rollerin reddedilerek kadın yaşlı bireylerin kolektif bir yaşamın bir parçası olarak topluluk içinde yaşamaya yönelik bir eğilim göstermesiyle benzerlik göstermektedir.

Paylaşımlı konut hakkında özellikle sosyal bağlamıyla bir fikirleri olmasına rağmen, yaşlı bireylerin çoğunluğu bu konut kullanımının öğrenciler için daha uygun olduğunu belirtmiştir. Bu durum, yaşlıların yaşam çevrelerinde yaygın olarak gördükleri üzere bir konutta birlikte yaşama sorumluluğunu genellikle öğrencilerin tercih ediyor olmasıyla ilişkilidir. Ancak yaşlılar için de paylaşımlı konut kullanımının olabileceğinin de düşünülmesi, bu barınma alternatifinin ülkemizde de uygulanabileceğini işaret etmesi açısından önemlidir.

Bir konutta birlikte yaşamının sağlayacağı en önemli katkının ev giderlerinin paylaşılmasını içeren ekonomik boyut olduğu dikkat çekmektedir. Yaşlılık döneminin önemli sorunlarından olan sosyal ve psikolojik boyutlara da bir çözüm olabileceğinin düşünülmesine rağmen ülke koşulları dikkate alındığında ekonomik katkının en fazla değinilen kazanım olması, bu barınma alternatifinin yaşlılar tarafından tercih edilebileceğine işaret etmektedir. Ekonomik, sosyal ve psikolojik kazanımlara daha fazla dikkat çekilse de; mahremiyet, kişisel alan ve akranlar/nesiller arası iletişim boyutunun bir dezavantaj olabileceği düşünülmektedir. Ev paylaşımı noktasında ülkemizdeki yaşam biçimi, alışkanlıklar, inanç gibi sosyal ve kültürel değerlerin etkisiyle kişisel alanın korunması ve özel hayatın gizliliği gibi durumlar yaşlı yetişkinler için önemini korumaktadır. Bu bağlamda, bireyler mahremiyet ve sahip oldukları inanç değerlerinin etkisiyle özellikle yatak odası gibi özel alanların paylaşımına kapalıyken evin yaşama bölümünün kapsadığı mekanları paylaşmaya daha açıktırlar. Bu özel-kamusal alan ayrımının varlığı hem mevcut hem de paylaşımlı konut yerleşkeleri tasarımı dikkate alınması gereken önemli mekân örgütlenmesi kriteri olarak ele alınmalıdır.

Yaşlı bireyler, paylaşımlı konut fikrinin kendileri için bir alternatif barınma çözümü olduğunun net biçimde farkında olmasa da konut paylaşımı fikrine temkinli yaklaşmaktadır. Bu durumun ülkemizdeki kültür, inanç değerleri, toplumsal etkenler, gelenek ve alışkanlıklarla ilişkili olduğu düşünülmektedir. Kültürümüzde özel yaşam alanını koruma eğiliminin baskın olması ve mahremiyet gereksinmesinin bireylerin paylaşımlı konuta karşı tutumları üzerinde etkili olduğunu söylemek mümkündür. Bu durum ülkemizde ve diğer bazı Asya kültürüne sahip ülkelerde yapılan çalışmalarda da (Rui, 2016; Grum ve Salaj, 2016; Dikbiyık ve Yılmaz, 2021) mahremiyet olgusunun

daha belirgin bir endişe yarattığı noktasında benzerlik göstermekle birlikte diğer yandan özellikle Avrupa kültürüne sahip ülkelerdeki çalışmalardan farklılaşmaktadır. Bu çalışmalarda ortak yaşamda mahremiyet gözetilmekle birlikte kişisel ve ortak alanlar arasında daha akışkan bir sınır (Bigonnesse ve Chaudhury, 2016; Glass ve Vander Plaats, 2013) olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca, çalışma kapsamında düşüncelerine başvurulmuş yaşlı bireylerin görece daha genç, sağlıklı ve mevcut yaşantılarında eş ya da çocuklarıyla yaşıyor olması, hâlihazırda bir konutu başkasıyla paylaşma konusunda çekimser olmalarına neden olmuştur. Buna ek olarak, yaşlı bireylerin yaşadıkları çevrelerde gerek özel teşebbüs gerekse de resmi kurumlar tarafından yönlendirilen, işletilen ya da denetlenen bir paylaşımlı konut yerleşkesi/sistemi olmaması, bu fikrin onlar için yabancı ve alışılmadık bir durum olmasının da bir gerekçesidir. Öte yandan, yaşlı bireyler için gelecek yaşamlarında eşlerinin vefat etmesi, gelirin düşmesi, maddi zorluklarla karşılaşma ve yalnız kalma gibi yaşam biçimine etki eden farklılıkların oluşması durumunda konut paylaşımının daha cazip bir seçenek olarak algılandığı tespit edilmiştir.

Yaşlı bireyler evlerini en çok çocukları veya bir tanıdıklarıyla paylaşmaya açıktır. Bu tercihlerinde güven, duygusal bağlar ve sosyal ilişkilerin ikna edici bir rol oynadığı söylenebilir. Diğer taraftan, ülkemizdeki güçlü aile bağları, tanıdık çevrenin varlığı, toplumsal normlar, özel hayatın dışı kapallılığı, mahremiyet ve güven kaygısının da ev arkadaşı seçiminde etkili olduğu düşünülmektedir.

Konut paylaşımını kadın bireyler daha avantajlı gördüğü tespit edilmiştir. Bu durum, kadın bireylerin yalnızlık duygusundan kaçınma, paylaşma isteği ve iş birliği eğiliminde oldukları söylenebilir. Yapılan çalışmalar (Brenton, 2013; Sargisson, 2012) da bu çalışmanın sonuçlarıyla benzer nitelikte olup kadın yaşlı bireylerin ortak yaşama daha yüksek bir eğilim gösterdiğini desteklemektedir. Öte yandan, eğitim düzeyi bağlamında yükseköğrenim mezunu yaşlı bireyler konut paylaşımını sosyal açıdan daha avantajlı görmektedir. Bu düşüncelerinde sosyal çevreleriyle görüşme sıklığının yüksek olması ve aynı zamanda bu bireylerin yalnız yaşama durumunun etkili olduğu söylemek mümkündür. Ekonomik durum açısından ise özellikle gelir düzeyi daha düşük seviyede olan yaşlı bireyler, konut paylaşımı fikrine daha ılımlı bir tutum sergilemektedir. Bu noktada ise bu bireyler için ülkenin içinde bulunduğu yaşam şartlarının daha baskın bir etkiye sahip olduğu açıktır.

Yapılan alan çalışmasından ve literatürden elde edilen bilgiler ışığında konut paylaşımının sağladığı maddi tasarruf, sosyal dinamikler, kendini iyi hissetme hâli ve destek gibi avantajlar, bu yaşam biçiminin yaşlı bireyler için barınma alternatifi olarak değerlendirme fikrini desteklemektedir. Ülkemizdeki yaşlı nüfusun giderek artmasıyla meydana gelen demografik değişim, yaşlı bireylerin aktif yaşlanmasına imkân veren ve yaşam kalitesini yükselten çeşitli stratejilerin geliştirilmesi gerekli kılmaktadır. Bu noktada, nesiller arası iletişimi güçlendirmeye yönelik çeşitli etkinliklerin ve atölyelerin düzenlenmesi, yaşlı bireylerin farklı yaş grubundaki diğer bireylerle sosyal bağlarını güçlendirmekle birlikte entegrasyonunu yükseltecektir. Konut sektörü açısından ise ülkemizdeki uygulayıcıların paylaşımlı konut tasarımlarında yaşlı bireylerin ihtiyaçlarına cevap veren konutlar tasarlaması, bu birimlerin tercih edilebilirliğini arttıracaktır. Bunun yanı sıra, ortak yaşam konseptinin bireyler tarafından daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla çeşitli bilgilendirme ve tanıtım etkinliklerinin düzenlenmesi paylaşımlı konutların yaygınlaşmasını teşvik edecektir. Politika yapıcılar, bu modeli destekleyen ve yaşlı bireylerin konut paylaşımına uygun politikalar benimsemesi, konut paylaşımına olan ilgiyi arttıracaktır. Kamu ve özel sektör arasında iş birliklerinin sağlanması bu modelin tanınırlığını yükseltecektir. Diğer taraftan, yaşlanma konusunda yetkili tüm aktörler bu yaşam biçiminin yaşlı bireylerin yaşam kalitesi üzerindeki etkilerine vurgu yapması, bu modelin daha çok sayıda birey tarafından tanınmasına etkili olacaktır.

Bu çalışma, yaş aralığı açısından yalnızca 65-74 yaş grubu arasındaki bireylerle sınırlıdır. Gelecek çalışmalarda daha geniş demografik çeşitliliğe sahip örneklemeler üzerinden yeni bir çalışma kurgulanabilir. Farklı yaş gruplarının çalışmaya dâhil edilmesi, konu hakkında elde edilen sonuçların daha derinlik kazanmasını sağlayabilir. Çok boyutlu bir süreç olan yaşlılıkta konutun

paylaşımıyla ilgili yapılacak yeni çalışmalar sosyal bilimler, sağlık bilimleri ve mimarlık gibi disiplinlerarası araştırmacıların bir araya gelerek çalışmalar yürütmesine elverişli bir alandır. Farklı disiplinlerden farklı bakış açılarının bir araya gelmesi, bu alandaki bilgilerin zenginleşmesine ve ülkemizdeki uygulanabilirliğinin sağlanmasına katkı sağlayacaktır.

Extended Summary

The aging of the population is one of the decisive global trends of our age. Old age, which is a multidimensional process, covers a period in which a number of physical, psychological, social and economic changes are seen in individuals. Especially the restriction of physical movement directly affects the elderly individuals to have an active and quality life in this period. In addition, the fact that the physical environment responds to the needs of elderly individuals is another factor that is effective on healthy ageing. Considering the concepts of on-site and healthy ageing, it can be considered that shared housing is one of the alternatives for the housing needs of elderly individuals. Co-housing is a type of housing in which individuals have personal living spaces and use other areas with other individuals, in other words, private living spaces are combined with common facilities. This model, which can be applied at different scales ranging from sharing a small neighbourhood complex to sharing a house, is considered within the scope of the study in terms of a housing type where individuals live in the same dwelling with another individual. In this context, the research aims to reveal the attitudes and expectations of elderly individuals regarding the shared use of housing. The main research questions of the study are how elderly individuals view the idea of sharing their housing with someone, what they think about this situation, what they see as advantages and problems. In the light of the data obtained, the research is important and unique in that it provides preliminary information on the thoughts of individuals about housing settlements, offers suggestions on how this model can be adapted and adapted to our country, and a similar study has not been conducted in our country before. In this phenomenological research, in-depth interview technique was used and semi-structured interview forms were used as data collection tools. The sample of the study consisted of 20 elderly individuals between the ages of 65-74. In the selection of the sample, attention was paid to the elderly men and women who do not have any mental health problems, who continue their lives in their own homes, who can carry out their daily activities without assistance, who have high communication skills and who volunteer to participate in the research. In the study, the participant group was reached by snowball technique, which is one of the data collection techniques. The responses were transformed into data sets, conceptualised through content analysis, and main and sub-themes were identified. The answers given to the questions were transferred to the computer environment and data sets were created; the answers that were similar to each other and formed a meaningful and logical whole were grouped under the same theme. This stage is a stage in which the researchers independently created separate themes in order to prevent data loss and to reach more objective results. After the themes were determined, each participant's grouping was subjected to a common evaluation and reviewed, and the final themes of the study were reached. As a result of the study, it was observed that elderly individuals did not have a negative attitude towards housing sharing; they found it attractive in terms of social interaction, support and sense of community. On the other hand, individuals experience privacy concerns in sharing their personal spaces at the point of sharing their residences. This study was designed considering the fact that individuals often stay away from social life and experience financial difficulties in old age. For this reason, it is thought that this study, which reflects the ideas of the users on co-living at the point of an economically and socially sustainable housing alternative where elderly individuals can grow old without leaving their own living environment, will contribute to all actors and studies that have authority in the academic, political and practical fields. The main research questions of the study are how elderly individuals view the idea of sharing their housing with someone, what they think about this situation, what they see as advantages and problems. In the light of the data obtained, the research is important and unique in that it provides preliminary

information on the thoughts of individuals about housing settlements, offers suggestions on how this model can be adapted and adapted to our country, and a similar study has not been conducted in our country before.

KAYNAKÇA

- Abduşoğlu, A. (2012, Mart). Türkiye’de yaşlılık dönemine ilişkin beklentiler araştırması. *Kuşaklararası Dayanışma ve Aktif Yaşlanma Sempozyumu Bildiri Kitabı*, 81-115. Ankara.
- Altus, D. E., & Mathews, R. M. (2000). Examining satisfaction of older home owners with intergenerational homesharing. *Journal of Clinical Geropsychology*, 6(2), 139-147. <https://doi.org/10.1023/A:1009538016206>
- Arpacı, F. (2005). *Farklı boyutlarıyla yaşlılık*. Eğitim ve Kültür Yayınları.
- Arrigoitia, M. F., ve West, K. (2021). Interdependence, commitment, learning and love: the case of the United Kingdom's first older women's co-housing community. *Ageing & Society*, 41(7), 1673-1696. <https://doi.org/10.1017/S0144686X19001673>
- Baldwin, C., Dendle, K., ve McKinlay, A. (2019). Initiating senior co-housing: People, place, and long-term security. *Journal of Housing for the Elderly*, 1(1), 24-37. <https://doi.org/10.1080/02763893.2019.1576652>
- Bigonnesse, C., ve Chaudhury, H. (2016). The influence of physical and social environments on aging in place in NORC and cohousing in Canada. *The Gerontologist*, 56(7), 35-40. <https://doi.org/10.1093/geront/gnw162.027>
- Brenton, M. (2013). *Senior cohousing communities—an alternative approach for the UK*. Joseph Rowntree Foundation.
- Carrere, J., Reyes, A., Oliveras, L., Fernández, A., Peralta, A., Novoa, A. M., ve Borrell, C. (2020). The effects of cohousing model on people’s health and wellbeing: A scoping review. *Public Health Reviews*, 41(1), 1-28. <https://doi.org/10.1186/s40985-020-00134-1>
- Cramm, J. M., ve Nieboer, A. P. (2015). Building social capital may protect against loss of well-being among older people. İçinde A. Nyqvist & A. K. Forsman (Eds.), *Social capital as a health resource in later life: The relevance of context* (pp. 145-154). Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-017-9615-6_9
- Çalık, M., ve Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174). 33-38. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2014.3412>
- Dikbiyık N.A., ve Yılmaz, N. (2021). Katılımcı tasarımın mekâna ve sosyal yapıya etkisi: paylaşımlı yaşam konutları (cohousing). 6. *Uluslararası Mimarlık ve Tasarım Kongresi Bildiri Kitabı*, 166-174.
- Fox, A. (2010). Homeshare – An intergenerational solution to housing and support needs. *Housing, Care, and Support*, 13(3), 21-26. <https://doi.org/10.5042/hcs.2010.0410>
- Garland, E. (2018). *Learning from intergenerational housing projects in the USA*. Winston Churchill Memorial Trust.
- Glass, A. P. (2020). Sense of community, loneliness, and satisfaction in five elder cohousing neighborhoods. *Journal of Women & Aging*, 32(1), 3-27. <https://doi.org/10.1080/08952841.2018.1520531>

- Glass, A. P., ve Vander Plaats, R. S. (2013). A conceptual model for aging better together intentionally. *Journal of Aging Studies*, 27(4), 428-442. <https://doi.org/10.1016/j.jaging.2013.10.001>
- Grum, B., ve Salaj, A. T. (2016). Intergenerational living: An intercultural comparison. *Urbani izziv*, 27(1), 162-175. <https://doi.org/10.5379/urbani-izziv-en-2016-27-01-006>
- Gonzales, E., Whetung, C., Kruchten, R., ve Butts, D. (2020). Theoretical orientations to intergenerational home sharing: Implications for direct social work practice on addressing student debt and aging-in-community. *Clinical Social Work Journal*, 48, 179-188. <https://doi.org/10.1007/s10615-019-00728-7>
- Gürbüz, S., ve Şahin, F. (2014). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Hazer, O. (2012, Mart). Yaşlılar için evde bakım ve evde ergonomi: Geronteknolojik yaklaşımlar. *Kuşaklararası Dayanışma ve Aktif Yaşlanma Sempozyumu Bildiri Kitabı*, 339-347. Ankara.
- İmamoğlu, V. (2015). İleri yaşlardaki Türklerin yaşam çevreleri ve daha iyi bir yaşam için öneriler. *METU Journal of the Faculty of Architecture*, 32(1), 105-119. <https://doi.org/10.4305/METU.JFA.2015.1.6>
- Jakobsen, P., ve Larsen, H. G. (2019). An alternative for whom? The evolution and socio-economy of Danish co-housing. *Urban Research & Practice*, 12(4), 414-430. <https://doi.org/10.1080/17535069.2018.1465582>
- Kahya, N. C., Zorlu, T., Özgen, S., Sarı, R. M., Elmalı Şen, D., ve Sağsöz, A. (2009). Psychological effects of physical deficiencies in the residences on elderly persons: A case study in Trabzon Old Person's Home in Turkey. *Applied Ergonomics*, 40(6), 840-851. <https://doi.org/10.1016/j.apergo.2008.09.009>
- Kalınkara, V. (2017). Yaşlanan kentler: Kentsel alanda aktif yaşlanmayı destekleyecek kapsayıcı tasarım ve ergonomi. *Toplum ve Demokrasi*, 11(24), 229-248.
- Krokfors, K. (2012). Co-housing in the making. *Built Environment*, 38(3), 309-314. <https://doi.org/10.2148/benv.38.3.309>
- Kurt, G., Beyaztaş, F. Y., ve Erkol, Z. (2010). Yaşlıların sorunları ve yaşam memnuniyeti. *Adli Tıp Dergisi*, 24(2), 32-39. <https://doi.org/10.17986/blm.2010253118>
- Labit, A. (2015). Self-managed co-housing in the context of an ageing population in Europe. *Urban Research & Practice*, 8(1), 32-45. <https://doi.org/10.1080/17535069.2014.973908>
- Labit, A., ve Dubost, N. (2016). Housing and ageing in France and Germany: The intergenerational solution. *Housing, Care and Support*, 19(2), 45-54. <https://doi.org/10.1108/HCS-11-2015-0020>
- Larsen, H. G. (2019). Three phases of Danish co-housing: Tenure and the development of an alternative housing form. *Housing Studies*, 34(8), 1349-1371. <https://doi.org/10.1080/02673037.2018.1520817>
- Ledent, G., ve Salembier, C. (2021). Co-housing to ease and share household chores? Spatial visibility and collective deliberation as levers for gender equality. *Buildings*, 11(5), 189. <https://doi.org/10.3390/buildings11050189>
- Norstrand, J. A., ve Glicksman, A. (2015). Influence of living arrangements of community-dwelling older adults on the association between social capital and health. İçinde A. Nyqvist ve A. K. Forsman (Eds.), *Social capital as a health resource in later life: The relevance of context* (pp. 89-107). Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-017-9615-6_6
- Oğlak, S. (2018). 21. yüzyılda yaşlanma ve aktif yaşlanma. In A. Canatan & E. Özmete (Eds.), *Temel gerontoloji* (pp. 222-238). Hedef CS Basım Yayınları.

- Ruiu, M. L. (2016). The social capital of cohousing communities. *Sociology*, 50(2), 400-415. <https://doi.org/10.1177/0038038515573473>
- Salman, M. (2019). Yaşlılara yönelik alternatif yaşam biçimleri: Konut ve çevresi kapsamında bir değerlendirme ve model önerileri. İçinde V. Kalıncara (Ed.), *Yaşlılık: Yeni yüzyılın gerçeği* (pp. 141-156). Nobel Yayıncılık.
- Sargisson, L. (2012). Second-wave cohousing: A modern utopia?. *Utopian studies*, 23(1), 28-56. <https://doi.org/10.5325/utopianstudies.23.1.0028>
- Sosyal Güvenlik Kurumu. (2023). <https://www.sgk.gov.tr/Istatistik/Aylik/42919466-593f-4600-937d-1f95c9e252e6/>, 15.08.2024
- Tummers, L., ve MacGregor, S. (2019). Beyond wishful thinking: A FPE perspective on communing, care, and the promise of co-housing. *International Journal of the Commons*, 13(1), 1-22. <https://doi.org/10.5334/ijc.864>
- Türnüklü, A. (2000). Eğitimbilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilir nitel bir araştırma tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 24(24), 543-559.
- United Nations. (2023). *World social report 2023: Leaving no one behind in an ageing world*. United Nations. <https://doi.org/10.18356/9789211304589>
- Uslu, F., ve Demir, E. (2023). Nitel bir veri toplama tekniği: Derinlemesine görüşme. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 40(1), 289-299. <https://doi.org/10.52791/inceleme.1166466>
- Quinio, V., ve Burgess, G. (2018). *Is co-living a housing solution for vulnerable older people?* Cambridge Centre for Housing & Planning Research.
- Vestbro, D. U. (2000). From collective housing to co-housing: A summary of research. *Journal of Architectural and Planning Research*, 17(2), 164-178.
- Ward, R. A., Spitze, G. D., & Sherman, S. R. (2005). Attraction to intergenerational housing on a university campus. *Journal of Housing for the Elderly*, 19(1), 93-111. https://doi.org/10.1300/J081v19n01_06
- World Health Organization (W.H.O.). (1999). *Men ageing and health: Achieving health across the life span*. (Document No. WHO/NMH/NPH/01.2). Geneva.
- Zhang, D., Setola, N., ve Chen, Y. (2024). Analysis of Cross-Generational Co-Living Space Configuration in Residential Communities—Case Study in China and Italy Based on Space Syntax. *Buildings*, 14(2), 346. <https://doi.org/10.3390/buildings14020346>
- Zorlu, T., & Onur, D. (2019). Yaşlılık ve yaşam çevresinin tasarımı. In V. Kalıncara (Ed.), *Yaşlılık: Yeni yüzyılın gerçeği* (pp. 411-435). Nobel Akademik Yayıncılık.

 SUITDER SÖĞ İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ DERGİSİ Sakarya University Journal of Humanities and Social Sciences	
Makale Bilgileri:	
Etik Kurul Kararı:	<i>Etik Kurul Kararı bulunmaktadır.</i>
Katılımcı Rızası:	<i>Katılımcı vardır.</i>
Mali Destek:	<i>Çalışma için herhangi bir kurum ve projeden mali destek alınmamıştır.</i>
Çıkar Çatışması:	<i>Çalışmada kişiler ve kurumlar arası çıkar çatışması bulunmamaktadır.</i>
Telif Hakları:	<i>Çalışmada kullanılan görseller yazar/lar tarafından oluşturulmuştur.</i>
Article Information:	
Ethics Committee Approval:	<i>There is an Ethics Committee Decision.</i>
Informed Consent:	<i>There are participants.</i>
Financial Support:	<i>No financial support was received from any institution or project for the study.</i>
Conflict of Interest:	<i>There is no conflict of interest between individuals and institutions in the study.</i>
Copyrights:	<i>The visuals used in the study were created by the author(s).</i>

